

Uzasadnienie

W związku z dyspozycją §5 ust. 2 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespólonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, pismem z dnia 27 maja 2014 roku, znak: WOPN-PK.0211.1.2014.BG wystąpił do Ministra Środowiska o dokonanie kontroli zgodności z przepisami powszechnie obowiązującymi, a także zasadami rzetelności, zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 roku w sprawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bobolickie Jeziora Lobeliowe PLH320001, zwanego dalej zarządzeniem. Minister Środowiska po dokonaniu kontroli stwierdził uchybienia i pismem z dnia 15 lipca 2015 roku, znak: DP-074-118/24442/14/JJ wniósł o zmianę zarządzenia we własnym zakresie.

Zgodnie z art. 28 ust. 3, ust. 4 i ust. 9 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie zapewnił społeczeństwu, w tym zainteresowanym podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono obszar Natura 2000, możliwość udziału w pracach związanych z opracowaniem projektu zmiany planu zadań ochronnych.

Informację o zamiarze przystąpienia do dokonywania zmiany planu zadań ochronnych podano do publicznej wiadomości obwieszczeniem z dnia 12.08.2015 r., znak PK.6320.18.2015.BG, poprzez:

- udostępnienie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w terminie od 12 sierpnia 2015 r.,
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w terminie od 14 sierpnia 2015 r. do 17 września 2015 r.,
- ogłoszenie w prasie o zasięgu wojewódzkim – NASZ DZIENNIK, opublikowane w dniu 17 sierpnia 2015 r.,

Uwagi Ministra Środowiska, o których jest mowa powyżej, i które zainicjowały zmianę zarządzenia, dotyczyły następujących kwestii:

- 1) W załączniku nr 5 do zarządzenia, w odniesieniu do przedmiotów ochrony 1831 elisma wodna, 3110 jeziora lobeliowe, 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, ustanowiono działanie polegające na odpowiedniej lokalizacji infrastruktury rekreacyjnej poprzez zlokalizowanie miejsc do rekreacji we wschodniej części jeziora, ograniczenie pola kempingowego oraz zabudowy rekreacyjnej na obrzeżach zbiornika do miejsc dotychczas użytkowanych, lokalizację infrastruktury rekreacyjnej w odległości od brzegu warunkującą brak negatywnego wpływu na jezioro, ograniczenie zabudowy rekreacyjnej na obrzeżach zbiorników lobeliowych.

Należy wskazać, że nie ma podstaw prawnych do ustanawiania działań ochronnych modyfikujących zagospodarowanie przestrzenne określonych gmin, w tym zobowiązujących do utrzymania obowiązujących postanowień dokumentów planistycznych. Ustawodawca w planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 przewidział możliwość ingerencji w planowanie przestrzenne, ale wyłącznie poprzez ustanawianie określonych wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych

i tylko w zakresie dotyczącym eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są one niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, o czym stanowi art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Dlatego też ustanawianie działań ochronnych ingerujący w zagospodarowanie przestrzenne należy uznać za niewłaściwe.

Sposób uwzględnienia uwagi: kwestionowane działania zostały usunięte z załącznika nr 5, z działań dotyczących ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania. W załączniku nr 6 dotyczącym wskazań do zmian w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin wprowadzono zapisy odnośnie ograniczenia terenów rekreacyjnych nad jeziorami oraz lokalizowania nowej zabudowy rekreacyjnej na obrzeżach jezior lobeliowych pod warunkiem zapewnienia braku negatywnego jej wpływu na tego typu zbiorniki wodne.

- 2) W załączniku nr 5 do zarządzenia, w odniesieniu do przedmiotów ochrony 3110 jeziora lobeliowe, 3160 naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 1831 elisma wodna, nałożono na Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska obowiązki monitoringu siedliska, wody celem określenia potrzeby budowy dodatkowych zastawek lub konserwacji istniejących. Należy wskazać, że działalność Inspekcji Ochrony Środowiska jest regulowana ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne oraz aktami wykonawczymi wydanymi na podstawie ww. ustaw. Wszelkie uregulowania w planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 nakładające na wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska obowiązki niewynikające z ww. przepisów nie mają podstawy prawnej. W związku z powyższym ww. organy nie mogą być wskazywane jako podmioty odpowiedzialne za ww. zadania, polegające m.in. na edukacji lokalnej społeczności, monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony lub wody w celu realizacji zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, ochrony czynnej. Warto dodać, że w celu określenia stanu ochrony przedmiotów ochrony zależnych od wód, w przypadku istnienia danych Państwowego Monitoringu Środowiska, wskazane jest wykorzystywanie danych zebranych przez ww. organy. Ponadto, należy wskazać, że zastosowane w jednym z ww. działań ochronnych odesłanie do elementów z rozporządzenia Ministra Środowiska jest nieprecyzyjne i nie pozwala ustalić zakresu wyznaczonego monitoringu. W działaniach ochronnych powinno się w sposób jednoznaczny wskazać zakres planowanego monitoringu określając poszczególne jego elementy.

Sposób uwzględnienia uwagi: uwagę uwzględniono, zmodyfikowano treść zapisów dotyczących monitoringu i usunięto zapisy dotyczące Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Obecnie podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie działań monitoringowych jest głównie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie. Dla przedmiotów ochrony 3110 jeziora lobeliowe, 3160 naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 1831 elisma wodna zmodyfikowano zapis dotyczący monitoringu. Monitoring dla tych przedmiotów ochrony zaplanowano w oparciu o metodykę GIOŚ wskazując jego zakres.

- 3) W załączniku nr 5 do zarządzenia, w odniesieniu do przedmiotów ochrony 9160 grąd subatlantycki, 3110 jeziora lobeliowe, 1188 kumak nizinny, 9110 kwaśne buczyny, 9190 kwaśne dąbrowy, 3160 naturalne dystroficzne zbiorniki wodne, 7150 obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*, 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska,

7120 torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą, 1042 zalotka większa, 9130 żyzne buczyny, 91D0 bory i lasy bagienne, 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 4030 suche wrzosowiska, 1831 elisma wodna, nałożono na placówki naukowe, organizacje pozarządowe, właścicieli, zarządców, użytkowników następujące obowiązki: monitoringu siedlisk, uzupełnienia stanu wiedzy poprzez rozpoznanie rozmieszczenia powierzchni siedliska, wyłączenia jeziora z sieci melioracyjnej, ograniczenia użytkowania rybackiego prowadzenia połowów wędkarskich z brzegu jezior, budowy kładek i pomostów na brzegach jezior, monitoringu siedlisk, w tym stanu populacji, wód, ciągłości szuwaru i zarośli, monitoringu stosunków wodnych, wykonania inwentaryzacji i weryfikacji siedliska, budowy zastawek na rowach melioracyjnych. W przedstawionych działaniach ochronnych w sposób nieprawidłowy określono podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie. W myśl art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w planie zadań ochronnych należy określić podmioty odpowiedzialne za wykonanie ustalonych działań ochronnych. W przedstawionym przepisie nie wskazano zamkniętego katalogu podmiotów, na które mogą być nałożone obowiązki, wynikające z ww. ustawy. Nie oznacza to jednak zupełnej swobody w określaniu podmiotów zobowiązanych do realizacji działań wynikających z planu zadań ochronnych, ponieważ przy opracowywaniu tego dokumentu należy mieć również na uwadze inne unormowania powszechnie obowiązujące, w szczególności zasady i przepisy Konstytucji RP. Należy wskazać, iż zgodnie z konstytucyjną zasadą legalizmu, wynikającą z art. 7 Konstytucji RP, oraz wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 listopada 2011 r. (sygn. I FSK 88/11), jedynie ustawa może normować prawa i obowiązki obywateli. Z kolei w planie zadań ochronnych - akcie prawa miejscowego, w działaniach ochronnych m.in. na właścicieli użytkowników gruntów, innych użytkowników lasów, Spółkę Wodną Szczecinek, właścicieli lasów niepaństwowych, placówki naukowe i organizację pozarządową, spółki z o.o., będące podmiotami prywatnymi, nałożono określone obowiązki. Przedstawione rozwiązanie należy uznać za niezgodne z konstytucyjnymi unormowaniami. Ponadto, stanowi ono przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, z której nie wynika możliwość uregulowania w planie zadań ochronnych sytuacji prawnej podmiotów prywatnych, w tym ich obowiązków. Warto dodać, że na zasadach określonych w art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dopuszczalne jest nakładanie obowiązków na właścicieli lub posiadaczy obszaru ale wyłącznie na podstawie umowy z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz w ściśle określonym zakresie oraz celu, m.in. dostosowania gospodarki rybackiej lub leśnej do wymogów ochrony obszaru Natura 2000.

Sposób uwzględnienia uwagi: usunięto kwestionowane zapisy dotyczące placówek naukowych i organizacji pozarządowych. W obecnym projekcie zarządzenia, za wykonanie działań dotyczących edukacji jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia z właścicielem lub zarządcą gruntu, za monitoring i uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony, odpowiedzialny jest wyłącznie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie. Za wykonanie działań dotyczących ograniczenia użytkowania rybackiego, ograniczenia użytkowania wędkarskiego, prowadzenia połowów wędkarskich z brzegów jezior, budowy kładek i pomostów na brzegach jezior, odpowiedzialny jest Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia z właścicielem, zarządcą lub użytkownikiem rybackim. Za wykonanie działań dotyczących uwzględniania w operatach rybackich wymogów siedliska, tak aby nie pogorszyć ich parametrów struktury i funkcji m.in. wykluczenie zarybianie akwenów rybami karpiołowatymi i gatunkami obcymi – w odniesieniu do przedmiotów ochrony 3110 jeziora lobeliowe, 3150 starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*,

1831 elisma wodna, odpowiedzialni są użytkownicy rybaccy/organy opiniujące operaty rybackie. Za wykonanie działań dotyczących monitoringu siedlisk, w tym stanu populacji, wód, monitoringu stosunków wodnych, wykonania inwentaryzacji i weryfikacji siedliska, odpowiedzialny jest wyłącznie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie. Za wykonanie działań dotyczących monitoringu ciągłości szuwaru i zarośli, budowy zastawek na rowach melioracyjnych odpowiedzialny jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia z właścicielem lub zarządcą gruntu.

- 4) W załączniku nr 5, w odniesieniu do przedmiotów ochrony 3110 jeziora lobeliowe, 1188 kumak nizinny, 1831 elisma wodna, ustanowiono działania ochronne polegające na dostosowaniu gospodarki wodno - ściekowej do wymogów ochrony środowiska poprzez wyposażenie zabudowy rekreacyjnej w szczelne zbiorniki bezodpływowe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych, kontroli gospodarki ściekowej. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym sprawy usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych należą do zadań własnych gminy, która sama decyduje o sposobie i terminie ich realizacji. Zobowiązanie gmin w działaniach ochronnych ustanowionych w planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 do wykonywania określonych zadań własnych ogranicza ich ustawowe kompetencje. Ponadto, takie zadania nie znajdują podstawy prawnej w upoważnieniu ustawowym określającym zakres działań ochronnych, ustalony w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W związku z powyższym przedstawione działania bezprawnie ingerują w prowadzoną przez gminę gospodarkę ściekową, określając sposób jej wykonywania.

Sposób uwzględnienia uwagi: zmodyfikowano ww. kwestionowane zapisy. W obecnym projekcie zarządzenia, dla siedliska przyrodniczego 3110 jeziora lobeliowe i przedmiotu ochrony 1831 elisma wodna, usunięto zapis z załącznika nr 5 zarządzenia. Wprowadzono zmodyfikowany zapis do załącznika nr 6 zarządzenia dotyczącego wskazań do zmian w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin Bobolice, Szczecinek oraz miasta i gminy Biały Bór, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń istniejących i potencjalnych, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, o następującej treści: celem ograniczenia dopływu zanieczyszczeń w zlewni jezior lobeliowych, wszystkie nowo tworzone obiekty przeznaczone na cele pobytu ludzi, powinny być wyposażone w szczelne i atestowane zbiorniki na ścieki lub podłączone do zbiorczej kanalizacji. Planując infrastrukturę należy brać pod uwagę rozmieszczenie siedlisk przyrodniczych, szczególnie w strefie brzegowej jezior. Odnośnie 1188 kumaka nizinnego usunięto działanie polegające na kontroli gospodarki ściekowej – kontroli gospodarstw w promieniu 1 km od stanowiska kumaka w zakresie pozbywania się nieczystości bytowych. Zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 1) i 2) ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach gminy prowadzą ewidencję: zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej; przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej. W związku z tym nie zachodzi potrzeba wpisywania do planu zadań ochronnych działania polegającego na kontroli gospodarki ściekowej.

- 5) W załączniku nr 5, dla przedmiotu ochrony 3110 jeziora lobeliowe, ustanowiono działanie ochronne polegające na nie wprowadzaniu motorowych sportów wodnych na jeziorach Kiełpino i Chlewe Wielkie. Przedstawione działanie faktycznie stanowi zakaz. W planie zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 nie powinno się zamieszczać zakazów określonego działania. Zgodnie z art.

33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. zabrania się, co do zasady, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w szczególności pogorszyć stan siedlisk, wpłynąć negatywnie na gatunki, pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązań z innymi obszarami. W związku z powyższym, należy stwierdzić, że ogólnie określone zakazy w obszarze Natura 2000 wynikają z mocy prawa. Ponadto, skoro w delegacji ustawowej do ustanowienia ww. aktów prawa miejscowego nie przewidziano możliwości ustanowienia w nich zakazów, to takie działanie stanowi przekroczenie delegacji ustawowej.

Sposób uwzględnienia uwagi: uwzględniając uwagę Ministra usunięto ww. działanie z planu zadań ochronnych. Jezioro Kiełpino jest rezerwatem przyrody, na którym zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 21) ustawy o ochronie przyrody zabronione jest używanie łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska. W rezerwacie nie wyznaczono akwenów przeznaczonych dla sportów wodnych. Uchwałą nr XXIII/197/16 Rady Powiatu w Koszalinie z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie zakazu używania jednostek pływających na jeziorze Chlewo (Chlewo Wielkie, Chlewie Wielkie, Spokojne) w zlewni rzeki Chociel (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r. poz. 365) na jeziorze Chlewo Wielkie został wprowadzony zakaz używania jednostek pływających o napędzie spalinowym.

- 6) W załączniku nr 5, w odniesieniu do przedmiotów ochrony 9160 grąd subatlantycki, 3110 jeziora lobeliowe, 1188 kumak nizinny, 9110 kwaśne buczyny, 9190 kwaśne buczyny, 3160 naturalne dystroficzne zbiorniki wodne, 7150 obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion, 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion Potamion, 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska, 7120 torfowiska wysokie zdegradowane lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą, 1042 zalotka większa, 9130 żyzne buczyny, 91D0 bory i lasy bagienne, 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 4030 suche wrzosowiska, 1831 elisma wodna, jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie działania ochronnego polegającego na edukacji lokalnej społeczności, włączenia przedstawicieli lokalnych społeczności w działania związane z ochroną obszaru Natura 2000, wyznaczono „wszystkie podmioty odpowiedzialne za wykonywanie działań ochronnych”. Należy podkreślić, że przedstawione określenie jest zbyt generalne i niejednoznaczne. W związku z faktem, iż wyznaczenie podmiotów odpowiedzialnych w planie zadań ochronnych wiąże się z nałożeniem na nie określonych obowiązków, w celu zapewnienia skuteczności wykonania działań ochronnych zastosowane określenie podmiotów odpowiedzialnych i zakresu ich obowiązków powinno być w miarę możliwości precyzyjne i jednoznaczne. Ponadto, przyjmując iż wszystkie podmioty odpowiedzialne za wykonanie działań ochronnych są odpowiedzialne za wykonanie działania ochronnego polegające m.in. na uzupełnieniu stanu wiedzy, to należy wskazać, iż w sposób nieprawidłowy określono podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie nakładając określonego obowiązki na podmioty prywatne, w tym placówki naukowe, organizację pozarządową, właścicieli, zarządców lub użytkowników.

Sposób uwzględnienia uwagi: uwaga została uwzględniona. Doprecyzowano zapis wskazując odpowiedzialnego za wykonanie działania tj. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia z właścicielem lub zarządcą gruntu.

- 7) W załączniku nr 5, dla przedmiotu ochrony 1188 kumak nizinny, wyznaczono wyłącznie działania

fakultatywne, bez ustanawiania działań obligatoryjnych. Brak podziału działań na obligatoryjne i fakultatywne uniemożliwia rolnikom skorzystanie z odpowiednich programów wsparcia. W związku z powyższym przedstawione działania należy odpowiednio uzupełnić i zmodyfikować. Sposób uwzględnienia uwagi: działanie zostało usunięte z planu zadań ochronnych. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 w planie zadań ochronnych działania ochronne z podziałem na działania obligatoryjne i fakultatywne ustala się dla terenu gospodarstwa rolnego lub jego części. W Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 nie przewidziano programów wsparcia, które dotyczyłyby ochrony siedlisk kumaka nizinnego. W związku z tym nie wpisano do planu zadań ochronnych działań obligatoryjnych i fakultatywnych dla 1188 kumaka nizinnego.

- 8) W załączniku nr 5 do zarządzenia, dla przedmiotu ochrony 4030 suche wrzosowiska, ustanowiono działanie ochronne polegające na ochronie biernej. Dla danego siedliska realizacja tego działania doprowadzi do jego zarośnięcia drzewami i krzewami i tym samym jego zaniku. Dlatego powinno się usunąć dane działanie ochronne. Sposób uwzględnienia uwagi: działanie zostało usunięte z planu zadań ochronnych. Podczas prac nad planem zadań ochronnych stwierdzono brak dokładnego rozpoznania lokalizacji i rozmieszczenia siedliska 4030 suche wrzosowiska i wskazano na konieczność uzupełnienia stanu wiedzy. Dla siedliska przewidziano działanie polegające na uzupełnieniu stanu wiedzy. W działaniu tym oprócz poznania lokalizacji, rozmieszczenia i powierzchni siedliska w obszarze Natura 2000, zaplanowano także wykonanie opracowania właściwych metod ochrony i działań ochronnych. W przypadku gdy wspomniane opracowanie przewidzi konieczność podjęcia działań ochronnych w celu ochrony tego siedliska, to zostaną podjęte przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie odpowiednie działania zmierzające do ich wykonania.
- 9) W załączniku nr 6 we wskazaniach do zmian we wszystkich dokumentach planistycznych, zawarto postanowienia, zgodnie z którymi działania ochronne ustalone w planie zadań ochronnych należy uwzględnić w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz przy zmianach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Należy podkreślić, iż wskazania do zmian w dokumentach planistycznych, o których mowa w art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, nie powinny być tożsame z działaniami ochronnymi, ponieważ te dwa elementy znacznie się od siebie różnią. Wskazania do zmian odnoszą się do konkretnych, istniejących dokumentów planistycznych, których postanowienia dotyczą zagospodarowania przestrzennego, w tym warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. Natomiast działania ochronne określają konkretne czynności, które podmioty odpowiedzialne mają wykonać w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych. Zakresy przestrzenne, przedmiotowe dokumentów planistycznych i działań ochronnych znacznie się różnią, dlatego niewłaściwe ustanawianie wskazań do zmian w dokumentach planistycznych polegających na uwzględnieniu w nich działań ochronnych. Podobnie wszystkie informacje dotyczące przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 zawarte w planach zadań ochronnych znacznie się różnią od zakresu dokumentów planistycznych mających normatywnie określony zakres przedmiotowy. W związku z powyższym w planie zadań ochronnych nie powinno się ustanawiać wskazań do zmian do dokumentów planistycznych wyłącznie odwołujących się w sposób generalny do działań ochronnych lub innych postanowień dotyczących zidentyfikowanych zagrożeń dla przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000.

Sposób uwzględnienia uwagi: z załącznika nr 6, ze wskazań do zmiany wszystkich wymienionych w nim dokumentów planistycznych, usunięto zapisy w brzmieniu: „Zapisy planu Zadań Ochronnych (PZO) zapisane w dziale „Działania ochronne” ustalone są dla obszaru Natura 2000 Bobolickie Jeziora Lobeliowe i służą zapobieganiu wskazanym w PZO zagrożeniom. Należy je uwzględnić w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz przy zmianach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, zmieniane oraz powstające miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz inne dokumenty planistyczne powinny być uzupełnione o informacje zawarte w Planie Zadań Ochronnych.” Zaproponowano wskazania do zmian studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin Bobolice, Szczecinek oraz miasta i gminy Biały Bór dotyczące umieszczenia informacji o występujących w gminach, na terenie obszaru Natura 2000 przedmiotach ochrony oraz o obowiązku ich ochrony przed zagrożeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Poza wymienionymi wyżej poprawkami, wynikającymi z uwag Ministra Środowiska, w ramach autokorekty wprowadzono następujące zmiany:

1. W załączniku nr 6 do zarządzenia dotyczącym wskazań do zmian w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin Bobolice, Szczecinek oraz miasta i gminy Biały Bór wprowadzono zapisy w brzmieniu: „W dokumencie należy umieścić informacje o występujących w gminie, na terenie obszaru Natura 2000 przedmiotach ochrony (siedliskach przyrodniczych, gatunkach roślin i zwierząt oraz ich siedliskach) oraz o obowiązku ich ochrony przed zagrożeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi, a także uwzględnić niżej wymienione wskazania do przeznaczenia i sposobu użytkowania gruntów.” oraz „Ze względu na silną zależność występowania i stanu ochrony hydrogenicznych siedlisk przyrodniczych i siedlisk higrofilowych gatunków zwierząt od panujących stosunków wodnych, należy zapewnić w zasięgu tych siedlisk, reżim wodny pozwalający na utrzymanie lub poprawę ich stanu ochrony.” Zapisy te wprowadzono w celu uzupełnienia treści studiów o informacje dotyczące przedmiotów ochrony występujących w obszarze Natura 2000 Bobolickie Jeziora Lobeliowe PLH320001 oraz zidentyfikowanych zagrożeniach. Ze względu na zidentyfikowane zagrożenia dla 1042 zalotki większej (K01.03 – wyschnięcie, J02.01.02 – osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych), 1188 kumaka nizinnego (K01.03 – wyschnięcie), 7150 obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion* (J02.01.02 – osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych), 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*) (J02.01.02 – osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych), 7120 torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji (J02.01.02 – osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych), 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) (J02.01.02 – osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych), 91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*) (J02.01.02 – osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych), 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (J02.01.02 – osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych), wprowadzono zapis dotyczący zapewnienia reżimu wodnego pozwalającego na utrzymanie lub poprawę ich stanu ochrony.
2. Dla 14 przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 w działaniach dotyczących monitoringu siedlisk i gatunków zmodyfikowano zapis dotyczący metodyki na „w oparciu o metodykę GIOŚ”.

3. Dla przedmiotu ochrony 3110 jeziora lobeliowe zmodyfikowano zapis treści działania dotyczącego monitoringu siedliska – monitoringu wód, roślinności i ichtiofauny. Po zmianach działanie obejmuje monitoring ichtiofauny i ocenę jej wpływu na stan siedliska. Planowany pierwotnie monitoring wód i roślinności zostanie wykonany w działaniu dotyczącym monitoringu siedliska w oparciu o metodykę GIOŚ.
4. Dla przedmiotu ochrony 3110 jeziora lobeliowe doprecyzowano zapis działania polegającego na monitoringu ciągłości szuwaru i zarośli wokół jeziora. Monitoring obejmie strefę brzegową, a lokalizacja pomostów, zabudowy, kąpielisk i plaż zostanie naniesiona na mapę wraz z podaniem współrzędnych geograficznych.
5. Dla przedmiotów ochrony 3110 jeziora lobeliowe, 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 1831 elisma wodna, zmodyfikowano zapis treści działania dotyczącego tworzenia nowych operatów rybackich po wygaśnięciu obowiązujących. Po zmianach zapis ma treść: Wskazane jest by po wygaśnięciu obowiązujących lub w momencie tworzenia nowych operatów rybackich (w przypadku ogłoszenia przez Dyrektora RZGW w Poznaniu lub w Szczecinie nowych konkursów ofert na użytkowanie rybackie) w nowych operatach uwzględnić wymogi siedliska tak aby nie pogorszyć ich parametrów struktury i funkcji m.in. wykluczenie zarybiania akwenów rybami karpiowatymi i gatunkami obcymi.
6. Dla przedmiotu ochrony 1188 kumak nizinny przereformowano działania polegające na monitoringu populacji i gatunku. Po zmianach zaplanowano monitoring gatunku i jego siedlisk w oparciu o metodykę GIOŚ, który obejmie miejsce występowania kumaka w oddz. 399a i wybrane stanowiska zlokalizowane po uzupełnieniu stanu wiedzy o występowaniu gatunku w obszarze Natura 2000.
7. Dla przedmiotu ochrony 1188 kumak nizinny przereformowano zapis w obszarze działania w pkt. 3 działania ochronnego. Po zmianach treść zapisu: Dostosowanie gospodarki rolniczej do wymogów gatunku i jego siedliska z ograniczeniem stosowania pestycydów w pasie 100 m od siedlisk kumaka. Przereformowano zapis dotyczący obszaru wdrażania ww. działania. Po zmianach treść zapisu: stanowisko kumaka oddział 399a oraz siedliska kumaka w obszarze Natura 2000, po uzupełnieniu stanu wiedzy. Przereformowano zapis dotyczący podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie ww. działania ochronnego. Po zmianach treść zapisu: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumień zawartych z posiadaczami gruntów w zakresie dostosowania gospodarki rolniczej.
8. Dla przedmiotu ochrony 1188 kumak nizinny w działaniu dotyczącym uzupełnienia stanu wiedzy zmieniono termin wykonania działania. Wykonanie działania zaplanowano dwukrotnie w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.
9. Dla przedmiotu ochrony 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, zmodyfikowano zapis w działaniu ochronnym: wskazanym jest ograniczenie użytkowania rybackiego, stosowanie wyłącznie urządzeń stawnych. Po zmianie działanie ochronne ma treść: modyfikacja użytkowania rybackiego prowadząca do stosowania wyłącznie sieci stawnych. W działaniu ochronnym: wskazane jest ograniczenie użytkowania wędkarskiego – bez stosowania zanęcania ryb, zmodyfikowano treść zapisu. Po zmianie działanie ochronne ma treść: modyfikacja użytkowania wędkarskiego – bez stosowania zanęcania ryb.
10. Dla przedmiotu ochrony 7120 torfowiska wysokie zdegradowane lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji w działaniu ochronnym: zachowanie właściwego stanu uwodnienia torfowiska – budowa na rowach melioracyjnych przegród trwałe blokujących odpływ wody z torfowiska na pod-

stawie wskazań monitoringu, zmodyfikowano zapis określający podmiot odpowiedzialny za wykonanie działania. Po zmianie jest to: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska na podstawie porozumienia z właściwym terytorialnie nadleśniczym.

11. Dla przedmiotu ochrony 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) w działaniu ochronnym: zachowanie właściwego stanu uwodnienia torfowiska – budowa na rowach melioracyjnych przegród trwale blokujących odpływ wody z torfowiska na podstawie wskazań monitoringu, zmodyfikowano zapis określający podmiot odpowiedzialny za wykonanie działania. Po zmianie jest to: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska na podstawie porozumienia z właściwym terytorialnie nadleśniczym.
12. Dla przedmiotu ochrony 1042 zalotka większa zmodyfikowano zakres monitoringu. Pierwotnie zaplanowano przeprowadzenie monitoringu stanu populacji i siedliska oraz monitoringu gatunku zgodnie z metodyką GIOŚ. Po zmianach zaplanowano wykonanie monitoringu gatunku i jego siedlisk w oparciu o metodykę GIOŚ. Obszar wdrażania monitoringu zwiększono o wszystkie stanowiska gatunku po uzupełnieniu stanu wiedzy.
13. Dla przedmiotu ochrony 1042 zalotka większa w działaniu dotyczącym zachowania właściwego stanu uwodnienia torfowiska - budowa zastawek na rowach melioracyjnych, z możliwością regulacji przepływu wody, według wskazań monitoringu, zmieniono podmiot odpowiedzialny za wykonanie. Po zmianie podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie działania jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia z właścicielem lub zarządcą gruntu.
14. Dla przedmiotu ochrony 91D0 bory i lasy *bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum)* w działaniu dotyczącym zachowania właściwego stanu uwodnienia torfowiska - w razie potrzeby (na podstawie wskazań monitoringu) budowa dodatkowych zastawek umożliwiających regulację przepływu wody lub przegród trwale blokujących odpływ wody z torfowiska, zmieniono podmiot odpowiedzialny za wykonanie. Po zmianie podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie działania jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia z właścicielem lub zarządcą gruntu.
15. Dla przedmiotu ochrony 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk w działaniu dotyczącym zachowania właściwego stanu uwodnienia torfowiska – w razie potrzeby budowa zastawek umożliwiających regulację przepływu wody lub przegród trwale blokujących odpływ wody z torfowiska, zmieniono podmiot odpowiedzialny za wykonanie. Po zmianie podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie działania jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia z właścicielem lub zarządcą gruntu.
16. Dla przedmiotu ochrony 4030 suche wrzosowiska *Calluno-Geniston, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylyon* w działaniu dotyczącym uzupełnienia stanu wiedzy zmieniono wyraz „gatunku” na „siedliska”.
17. Dla przedmiotu ochrony 1831 elisma wodna w działaniu dotyczącym uzupełnienia stanu wiedzy zmieniono wyraz „siedliska” na wyraz „siedlisk” oraz dodano wyraz „gatunku”. W działaniu ochronnym zmodyfikowano zapis o treści: wskazane jest ograniczenie użytkowania rybackiego, stosowanie wyłącznie urządzeń stawnych, ze względu na eutrofizację siedliska i niszczenie roślinności wodnej; na treść: modyfikacja użytkowania rybackiego, stosowanie wyłącznie urządzeń stawnych, ze względu na eutrofizację siedliska i niszczenie roślinności wodnej. W działaniu ochronnym zmodyfikowano zapis o treści: wskazane jest ograniczanie użytkowania wędkarskiego - bez prowadzenia połowów z łodzi: połowy wędkarskie prowadzić z brzegu jezior przy odpowiednim zabezpieczeniu technicznym –

budowa kładek i pomostów na brzegach jezior udostępnionych do połowu wędkarskich; na treść modyfikacja użytkowania wędkarskiego - bez prowadzenia połowów z łodzi: połowy wędkarskie prowadzić z brzegu jezior przy odpowiednim zabezpieczeniu technicznym – budowa kładek i pomostów na brzegach jezior udostępnionych do połowu wędkarskich. W działaniu ochronnym zmodyfikowano zapis o treści: wskazane jest ograniczenie użytkowania rybackiego, stosowanie wyłącznie urządzeń stawnych; na treść: modyfikacja użytkowania rybackiego, stosowanie wyłącznie urządzeń stawnych.

18. Dla przedmiotu ochrony 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*) w działaniu dotyczącym zachowania właściwego stanu uwodnienia torfowiska - w razie potrzeby (na podstawie wskazań monitoringu) budowa dodatkowych zastawek umożliwiających regulację przepływu wody lub przegród trwale blokujących odpływ wody z torfowiska, zmieniono podmiot odpowiedzialny za wykonanie. Po zmianie podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie działania jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia z właścicielem lub zarządcą gruntu.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 i ust. 9 ustawy o ochronie przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie kontynuował zapewnienie zainteresowanym podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, możliwości udziału w pracach związanych z opracowywaniem projektu zmiany planu zadań ochronnych. W związku z powyższym projekt zmiany zarządzenia udostępniono w dniu 22 maja 2019 r., na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz w siedzibie tut. Organu. Na wniesienie uwag i wniosków do projektu dokumentu wyznaczono termin do 29 maja 2017 r.

W wyniku tego etapu procedury, 4 podmioty zgłosiły 10 uwag i wniosków. Ich zestawienie wraz z informacją w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę oraz w jakim zakresie zostały uwzględnione, zawarto w poniższej tabeli.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
1.	Klub Przyrodników	Po wygaśnięciu obecnych okresów dzierżawy i operatorów rybackich dla jezior: Jeziora: Chlewienko I, Chlewienko II, Trzebień Średni, Przybyszewko, Pniewo, Pniewki, Żubrowo, Gręboszewko, Kiełpino, Głębokie, Piekiełko i Szare, celowe jest wyłączenie tych jezior z dalszego użytkowania rybackiego, a nie tylko uwzględnienie pewnych modyfikacji w nowych operatach. W szczególności, nie widzimy powodu, by kontynuować użytkowanie rybackie jezior będących rezerwatami przyrody.	Uwagę częściowo uwzględniono. Zgodnie z art. 15. ust. 1. Ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134 z późn. zm.), na obszarach rezerwatów przyrody wprowadzono zakazy, m.in. art. 15. Ust. 1 pkt. 14) zakaz połowu ryb (...). Zarządzenie Nr 31/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dn. 22.05.2009r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Jezioro Kiełpino (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 48, poz. 1190, zm. z 2016 r. poz. 3412); Zarządzenie Nr 34/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dn. 29.05.2009r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Jezioro Szare (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 48, poz. 1193, zm. z 2016 r. poz. 3408); Zarządzenie Nr 5 /2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 03 lutego 2015 r., w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Jezioro Piekiełko”; Zarządzenie Nr 18/2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 17 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia zadań

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			ochronnych dla rezerwatu przyrody „Jezioro Głębokie” – nie udostępnia wód jezior tych rezerwatów dla użytkowania rybackiego i wędkarskiego. W związku z powyższym dla przedmiotu ochrony 3110 jeziora lobeliowe, z działań ochronnych nr 4, nr 5 (dotyczących użytkowania rybackiego), usunięto z obszaru wdrażania jeziora lobeliowe będącymi rezerwatami przyrody. Ponadto w działaniu ochronnym nr 6 (dotyczącym użytkowania wędkarskiego), usunięto z obszaru wdrażania jeziora lobeliowe będącymi rezerwatami przyrody. Dla przedmiotu ochrony 1831 Elisma wodna (<i>Luronium natans</i>), w działaniach ochronnych, obecnie nr 4, nr 5 (dotyczących użytkowania rybackiego), w obszarze wdrażania zmodyfikowano zapis odnośnie jezior lobeliowych, dodając treść: „użytkowane rybacko”. Ponadto w działaniu ochronnym nr 3 (dotyczącym użytkowania wędkarskiego), w obszarze wdrażania, zmodyfikowano zapis jeziora lobeliowe, dodając treść: „użytkowane wędkarsko”. Użytkowanie rybackie i wędkarskie jezior będącymi rezerwatami przyrody, byłoby sprzeczne z zakazami ustanowionymi dla rezerwatów przyrody, jakie zostały zawarte w ustawie o ochronie przyrody.
2.	Klub Przyrodników	W tym obszarze Natura 2000 koniecznym środkiem ochronnym wydaje się jednak zapewnienie, w zlewni jezior, odprowadzania ścieków do zbiorczych systemów kanalizacji lub ewentualnie do szczelnych (!) zbiorników bezodpływowych, z wykluczeniem rozsączania ścieków, choćby oczyszczonych. Wobec wskazanej przez Ministra Środowiska niemożności ujęcia takich zapisów w PZO, jako niedopuszczalnej ingerencji w kompetencje gmin, wnoszę o wskazanie potrzeby opracowania i ustanowienia planu ochrony dla obszaru, w którym będzie można wprowadzić przedmiotowy wymóg jako odnoszący się do gospodarki wodno - ściekowej warunek właściwego stanu ochrony.	Uwagi nie uwzględniono. Zobowiązanie gmin w działaniach ochronnych ustanowionych w planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 do wykonywania określonych zadań własnych ogranicza ich ustawowe kompetencje. Ponadto, takie zadania nie znajdują podstawy prawnej w upoważnieniu ustawowym określającym zakres działań ochronnych ustalony w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134 z późn. zm.). Zakres sporządzania planu zadań ochronnych, ściśle określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r., (Dz. U. nr 34, poz. 186, z późn. zm.), wszelkie zmiany, modyfikacje zakresu planu zadań ochronnych inne niż określone ww. Rozporządzeniu, byłoby sprzeczne z prawem.
3.	Klub Przyrodników	W tym obszarze Natura 2000 koniecznym środkiem ochronnym wydają się jednak zmiany i ograniczania zagospodarowania przestrzennego przy jeziorach Chlewo Wielkie i Grębosz (tak jak jest to ujęte w obecnym PZO), a także przy brzegach innych jezior lobeliowych (ujęte obecnie mało precyzyjnym zapisem o wskazanym ograniczeniu zabudowy rekreacyjnej). Odpowiednie zapisy wprowadzone tylko do załącznika określającego wskazania do zmian studiów i planów nie będą skuteczne, bo ich skutkiem nie będzie an obowiązek ustanowienia miejscowych planów	Uwagi nie uwzględniono. Dotychczasowe zapisy z tabeli działań ochronnych były sprzeczne ze stanowiskiem Ministra Środowiska. Zgodnie ze stanowiskiem Ministra Środowiska ustawodawca w planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 przewidział możliwość ingerencji w planowanie przestrzenne, wyłącznie poprzez ustanowienie określonych wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych i tylko w zakresie dotyczącym eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są one niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono Obszar Natura 2000, o czym stanowi art. 28 ust. 10 pkt 5

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>zagospodarowania przestrzennego obejmujących odpowiednie tereny (a dopiero ustanowienie planów zawierających taki zapis byłoby skuteczne), ani obowiązek dokonania odpowiednich zmian w studiach i planach, ani też zablokowanie możliwości zezwalania na szkodliwe zagospodarowanie terenu w trybie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Wobec wskazanej przez Ministra Środowiska niemożności ujęcia zakazów w planie zadań ochronnych oraz niemożności takiej ingerencji planem zadań ochronnych w zagospodarowanie przestrzenne, wnosimy wskazanie potrzeby ustanowienia dla obszaru planu ochrony, w którym będzie można określić odpowiednie "warunki właściwego stanu ochrony", odnoszące się m. in. do zagospodarowania przestrzennego.</p>	<p>ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134 z późn. zm.). Związane jest to również z przyznaną radzie gminy kompetencją do kształtowania gospodarki przestrzennej na terenie gminy, o czym stanowi art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r., poz. 778 z późn. zm.). W związku z powyższym bezpośrednia ingerencja w zagospodarowanie przestrzenne ustanowiona w działaniach ochronnych, a nie we wskazaniach do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, stanowi naruszenie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wkraczając w przyznanie radzie gminy kompetencje. Cały plan zadań ochronnych tworzy spójną całość, gdzie każdy z załączników odgrywa ważną rolę w zapewnieniu trwałości właściwego stanu przedmiotów ochrony. Tym samym, dobrze zdiagnozowane i określone zagrożenia, wraz z zaplanowanymi działaniami ochronnymi oraz wskazaniami planistycznymi, stanowią skuteczne narzędzie do zarządzania obszarem gwarantującym zachowanie jego wartości przyrodniczej. Należy także pamiętać, że pojawiające się zagrożenia (np. zabudowa nad brzegami jezior) będą weryfikowane na etapie procedury oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, także stanowiącej jeden z elementów narzędzi służących ochronie obszarów cennych przyrodniczo (ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016, poz. 353 z późn. zm.)), jak również podlegają przepisom ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r., o ochronie przyrody, w szczególności art. 33 (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134 z późn. zm.). Należy także pamiętać, iż cele ochrony przyrody są realizowane m.in. poprzez uwzględnianie wymagań ochrony przyrody w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z art. 3 ust. 1) ustawy o ochronie przyrody, stąd zastosowanie zapisów w załączniku nr 6 planu zadań ochronnych ww. zakresie. Zakres sporządzania planu zadań ochronnych ściśle określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r., (Dz. U. nr 34, poz. 186, z późn. zm.), wszelkie zmiany, modyfikacje zakresu planu zadań ochronnych inne niż określone ww. Rozporządzeniu, byłoby sprzeczne z prawem.</p>
4.	Klub Przyrodników	<p>W załączniku 6, od wymogu „<i>Lokalizacja nowej zabudowy rekreacyjnej na obrzeżach jezior lobeliowych, powinna warunkować brak negatywnego wpływu na tego typu zbiorniki wodne</i>” nie powinno być wyjątku „<i>nie dotyczy obszarów zawartej zabudowy miejscowości działek, dla któ-</i></p>	<p>Uwagę uwzględniono. Wskazany zapis został usunięty. Załącznik nr 6 planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 (obecnie załącznik 2) dotyczy wskazań do <u>zmian</u> w istniejących dokumentach planistycznych, celem eliminacji lub ograniczenia zagrożeń istniejących i potencjalnych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla któ-</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>rych przed dniem wejścia w życie zarządzenia w sprawie PZO wydane zostały pozwolenia na budowę oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących przed dniem wejścia w życie zarządzenia w sprawie PZO". Jeśli istnieją miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego nie gwarantujące uniknięcia negatywnego wpływu na jeziora lobeliowe, to w załączniku 6 należy wskazać właśnie potrzebę ich zmiany. Jeśli wydane są pozwolenia na budowę nie gwarantujące uniknięcia negatywnego wpływu na jeziora lobeliowe, to załącznik 6 PZO pozostaje i tak bez wpływu na ich ważność, ale pozwolenia takie są wydane nieprawidłowo i wymagają uchylecia, a budowa na ich podstawie musiałaby być i tak wstrzymana na podstawie art. 37 ustawy o ochronie przyrody.</p>	<p>rych wyznaczono obszar Natura 2000.</p>
5.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie	<p>Załącznik 5 związany z gospodarką rybacką, w naszej opinii jest sprzeczny z obecnie obowiązującymi regulacjami prawnymi dotyczącymi uprawiania rybactwa i wędkarstwa na publicznych wodach śródlądowych płynących. I tak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zarówno w proponowanych zapisach projektu zarządzenia jak i uzasadnienia brak jest jednoznacznych argumentów merytorycznych przemawiających za wprowadzeniem całkowitego wyłączenia zarybienia rybami karpiołowatymi (w tym rodzimymi gatunkami tj. lin, karaś pospolity), czy też prowadzenie zanęcania – nie podając konkretnego uzasadnienia naukowego dla powyższych obostrzeń (brak przytoczonych publikacji naukowych, ekspertyzy itp.); 2) pomimo zaleceń i uwag Ministra Środowiska, wprowadzając określone zakazy dotyczące prowadzenia gospodarki rybackiej oraz amatorskiego połowu ryb, w dalszym ciągu wprowadza się zakazy oraz normy prawa i obowiązki obywateli – co w akcie prawa miejscowego nie powinno mieć miejsca. 	<p>Uwagę częściowo uwzględniono.</p> <p>Dla przedmiotu ochrony 3110 jeziora lobeliowe, w treści działań dotyczących modyfikacji gospodarki rybackiej doprecyzowano zapis, obecnie ma treść: „zainicjowanie działań, aby po wygaśnięciu obowiązujących lub w momencie tworzenia nowych operatorów rybackich (w przypadku ogłoszenia przez Dyrektora RZGW w Poznaniu lub w Szczecinie nowych konkursów ofert na użytkownika rybackie), uwzględnić wymogi siedliska tak aby nie pogorszyć ich parametrów struktury i funkcji m.in. wykluczenie zarybienia akwenów rybami gatunków obcych oraz rybami gatunków obcych siedliskowo (za gatunki te uważa się ryby karpiołowate i sandacze)”; w treści działań dotyczących użytkowania wędkarskiego, doprecyzowano zapis, obecnie ma treść: „zainicjowanie działań w celu ograniczenia użytkowania wędkarskiego – bez stosowania zanęt ryb”.</p> <p>Dla przedmiotu ochrony 3160 naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, w treści działań dotyczących modyfikacji użytkowania wędkarskiego, zmieniono zapis, obecnie ma treść: „zainicjowanie działań: a) ograniczenia użytkowania wędkarskiego – bez prowadzenia połowów z łodzi; b) prowadzenia połowów wędkarskich z brzegu jezior przy odpowiednim zabezpieczeniu technicznym – budowa kładek i pomostów na brzegach jezior udostępnionych do połowów wędkarskich”.</p> <p>Dla przedmiotu ochrony 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i>, <i>Potamion</i>, w treści działań dotyczących modyfikacji użytkowania rybackiego, skorygowano zapis, obecnie ma treść: „zainicjowanie działań w celu modyfikacji</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			<p>użytkowania rybackiego prowadzącego do stosowania wyłącznie sieci stawnych, po wygaśnięciu obowiązujących lub w momencie tworzenia nowych operatów rybackich (w przypadku ogłoszenia przez Gminę Biały Bór, nowych konkursów ofert na użytkowanie rybackie)” oraz „zainicjowanie działań, aby po wygaśnięciu obowiązujących lub w momencie tworzenia nowych operatów rybackich (w przypadku ogłoszenia przez Gminę Biały Bór nowych konkursów ofert na użytkowanie rybackie) uwzględniać wymogi siedliska tak aby nie pogorszyć ich parametrów struktury i funkcji m. in. wykluczenie zarybiania akwenu rybami gatunków obcych oraz rybami gatunków obcych siedliskowo (za gatunki te uważa się ryby karpowate i sandacze)”; w zakresie użytkowania wędkarskiego, skorygowano zapis, obecnie ma treść: „zainicjowanie działań w celu modyfikacji użytkowania wędkarskiego – bez stosowania zanęcania ryb”.</p> <p>Dla przedmiotu ochrony 1831 elisma wodna (<i>Luronium natans</i>), zostały zmodyfikowane zapisy dotyczące gospodarki rybackiej, obecnie mają treść: „zainicjowanie działań, aby po wygaśnięciu obowiązujących lub w momencie tworzenia nowych operatów rybackich (w przypadku ogłoszenia przez Dyrektora RZGW w Poznaniu lub w Szczecinie nowych konkursów ofert na użytkowanie rybackie) w nowych operatach uwzględniać wymogi siedliska tak aby nie pogorszyć ich parametrów struktury i funkcji m.in. wykluczenie zarybiania akwenów rybami gatunków obcych oraz rybami gatunków obcych siedliskowo (za gatunki te uważa się ryby karpowate i sandacze)” oraz „zainicjowanie działań w celu modyfikacji użytkowania rybackiego, stosowania wyłącznie urządzeń stawnych, po wygaśnięciu obowiązujących lub w momencie tworzenia nowych operatów rybackich (w przypadku ogłoszenia przez RZGW w Poznaniu lub w Szczecinie, nowych konkursów ofert na użytkowanie rybackie)”. W zakresie użytkowania wędkarskiego, dokonano modyfikacji zapisu, obecnie ma treść: „zainicjowanie działań w celu modyfikacji użytkowania wędkarskiego – bez prowadzenia połowów z łodzi; połowy wędkarskie prowadzić z brzegu jezior przy odpowiednim zabezpieczeniu technicznym – budowa kładek i pomostów na brzegach jezior udostępnionych do połowów wędkarskich.</p> <p>Ponadto w zakresie uwagi pkt1) oraz 2), należy wyjaśnić, iż kryterium wydzielenia siedliska przyrodniczego jakim jest 3110 jeziora lobeliowe jest obecność m.in. charakterystycznych gatunków roślin, które w zależności od typu troficznego tej grupy jezior, mają zróżnicowany udział ilościowy. Jeziora lobeliowe są cennymi i rzadkimi siedliskami przyrodniczymi. W kraju występuje ich zaledwie 178 i stanowią południowo – zachodnią granicę zasięgu tego typu jezior w Europie. W opracowaniu „Wody słodkie i torfowiska. Poradnik ochrony siedlisk i</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny”, prof. Marek Kraska podaje, iż „występowanie izoetydów ze związku <i>Lobelion dotrmannae</i> jest uważane za wskaźnik specyfiki ekosystemów wodnych charakteryzujących się wysokimi walorami czystości wód, a zarazem ich specyficznego składu mineralnego, polegającego na bardzo niskim zmineralizowaniu wód i często śladowych ilościach wapnia. Jeziora lobeliowe na skutek nadmiernej i długotrwałej eutrofizacji, wywołane wapnowaniem oraz niewłaściwym zagospodarowaniem rybackim i wędkarskim (introdukcja ryb roślinożernych w tym m.in. karp) – podlegają degradacji. Użytkowanie rybackie i wędkarskie powoduje bardzo silną presję na brzeg jezior i w konsekwencji następuje mechaniczne – poprzez wydeptywanie – niszczenie roślinności obrzeża i litoralu”. Ponadto „zalecanym sposobem ochrony jest bezwzględna eliminacja introdukcji ryb roślinożernych, karpia, lina i innych karpiowatych do jezior lobeliowych. Zarybianie tymi gatunkami prowadzi do całkowitej degradacji jezior, zważywszy na wyniszczenie roślin makrofitowej o statusie gatunków roślin chronionych oraz ciągłe poruszanie osadów w poszukiwaniu pokarmu, zarówno przez ryby karpioвате, jak i ryby roślinożerne, co prowadzi do totalnej eutrofizacji jezior”. Ponadto zaleca się utrzymanie ograniczonej eksploatacji rybackiej, używanie narzędzi stawnych. Zapisy zawarte w załączniku działań ochronnych, mają formę „wskazań”, „modyfikacji”, a nie „zakazów”. Istotnym jest, iż na podstawie art. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r., o ochronie przyrody, (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134 z późn. zm.) cele ochrony przyrody realizowane powinny być również w działalności gospodarczej.
6.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie	Działania ochronne związane z: 1. budową dodatkowych zastawek umożliwiających regulację przepływu wody lub przegród trwale blokujących odpływ wody z torfowiska 2. potrzebą budowy dodatkowych zastawek na rowach lub konserwacji istniejących, 3. Potrzebie budowy zastawek celem zapobiegania przedostawania się do jezior biogenów; za które odpowiedzialny jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia z właścicielem lub zarządcą gruntu są możliwe po uprzednim uzyskaniu stosownych pozwoleń wynikających z ustawy Prawo wodne (wykonanie urządzenia, szczególne korzystanie z wód).	Uwagi nie uwzględniono. Zapisy planu zadań ochronnych nie wprowadzają odstępstw i nie zwalniają z przestrzegania odrębnych przepisów prawa. Nie ma więc potrzeby wprowadzania zapisu o przestrzeganiu odrębnych przepisów prawa.
7.	Regionalny Zarząd Gospodarki	Uwagi do Załącznika nr 5 Zarządzenia, do następujących przedmiotów ochrony:	Uwagę częściowo uwzględniono. W przedmiotowym projekcie zmiany zarządzenia działanie ochronne nr 4

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
	Wodnej w Poznaniu	<ul style="list-style-type: none"> • 3110 Jeziora lobeliowe <ul style="list-style-type: none"> – Działanie ochronne dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania w pkt. 6, • 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne <ul style="list-style-type: none"> – Działanie ochronne dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania w pkt. 2, • 1831 Elisma wodna (<i>Luronium natans</i>) <ul style="list-style-type: none"> – Działanie ochronne dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania w pkt. 3 i 4 i 6, <p>W powyższych działaniach ochronnych należy uwzględnić fakt, iż uprawniony do rybactwa zobowiązany jest do prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej zgodnie z pozytywnie zaopiniowanym operatem rybackim. Natomiast zmian w operacie rybackim można dokonać jedynie na podstawie art. 6a ust. 4 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r., o rybactwie śródlądowym (tj. Dz. U. z 2015 r., po. 652 tj.). Art. 6a ust. 2 ustawy o rybactwie śródlądowym określa, że operat rybacki sporządza się raz na 10 lat. Zatem plan zadań ochronnych powinien umożliwiać dalsze prowadzenie racjonalnej gospodarki rybackiej, zgodnie z obowiązującym operatem rybackim do momentu utraty przez niego ważności. Ponadto Dyrektor RZGW w Poznaniu oddaje obwody rybackie w użytkowanie na podstawie umów cywilnych. W przypadku wprowadzenia ograniczeń związanych z gospodarką rybacką na obwodach posiadających aktualnie użytkowników rybackich, może dojść do sytuacji, w której użytkownicy ci będą domagać się odszkodowań od Dyrektora RZGW w Poznaniu, w związku z ograniczeniem postanowień zawartych w umowach.</p>	<p>oraz obecnie 5, dla przedmiotu ochrony 3110 jeziora lobeliowe, mówiące o zakresie użytkowania rybackiego jezior lobeliowych, posiada już zapis o treści, iż określone zmiany wskazane są do wprowadzenia „po wygaśnięciu obowiązujących operatów rybackich lub w momencie tworzenia nowych (w przypadku ogłoszenia przez Dyrektora RZGW w Poznaniu i w Szczecinie nowych konkursów ofert na użytkowanie rybackie)”. Dla przedmiotu ochrony 3160 naturalne dystroficzne zbiorniki wodne, w przedmiotowym projekcie zmiany zarządzenia, nie wprowadzono zaleceń w stosunku do użytkowania rybackiego. Dla przedmiotu ochrony 1831 elisma wodna (<i>Luronium natans</i>), w działaniu ochronnym obecnie nr 4, został zawarty już zapis o treści, iż określone zmiany wskazane są do wprowadzenia „po wygaśnięciu obowiązujących operatów rybackich lub w momencie tworzenia nowych (w przypadku ogłoszenia przez Dyrektora RZGW w Poznaniu i w Szczecinie nowych konkursów ofert na użytkowanie rybackie)”. W działaniu ochronnym obecnie nr 5, dodano zapis o treści: „po wygaśnięciu obowiązujących operatów rybackich lub w momencie tworzenia nowych (w przypadku ogłoszenia przez Dyrektora RZGW w Poznaniu i w Szczecinie nowych konkursów ofert na użytkowanie rybackie)”. Ponadto dokonano usunięcia działania o treści: „Modyfikacja użytkowania rybackiego, stosowanie wyłącznie urządzeń stawnych, ze względu na eutrofizację siedliska i niszczenia roślinności wodnej”, gdyż jest tożsame z działaniem obecnie nr 5, dla którego uzasadnienie podano do uwagi z pkt. 5. Dla przedmiotu ochrony 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i>, <i>Potamion</i>, zmodyfikowano zapis w działaniu ochronnym, obecnie nr 3, w zakresie modyfikacji użytkowania rybackiego na treść: „Zainicjowanie działań w celu modyfikacji użytkowania rybackiego prowadzącego do stosowania wyłącznie sieci stawnych, po wygaśnięciu obowiązujących lub w momencie tworzenia nowych operatów rybackich (w przypadku ogłoszenia przez Gminę Biały Bór, nowych konkursów ofert na użytkowanie rybackie).”</p>
8.	Regionalny Za-	Dodatkowo w przedmiotowym projekcie	Uwaga częściowo uwzględniona, nawiązująca do treści

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
	rząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	planowane jest wykluczenie zarybienia rybami karpiovatymi (przedmiot ochrony 3110 Jeziora lobeliowe – pkt 5 oraz przedmiot ochrony 1831 Elisma wodna (<i>Luronium natans</i>) – pkt. 5). Powyższy zakaz wydaje się całkowicie nieuzasadniony i bezprawny. Ryby spokojnego żeru stanowią istotny element łańcucha troficznego. Powyższy zakaz może doprowadzić do zachwiania równowagi biologicznej. Z kolei w przypadku samego karpia należy wskazać Rozporządzenie MRiRW z dnia 6 listopada 2012 r., w sprawie wykazu gatunków ryb uznanych za nierodzone i wykazu gatunków ryb uznanych za rodzime oraz warunków wprowadzania gatunków ryb uznanych za nierodzone, dla których nie jest wymagane zezwolenie na wprowadzenie (Dz. U. z 2012 r., poz. 1355), które dopuszcza wprowadzanie na określonych warunkach karpia do wód śródlądowych.	uwagi z pkt. 5, z uzasadnieniem rozpatrzenia.
9.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	Informuję, iż Jezioro Grębosz wymienione w ww. projekcie nie jest objęte obwodem rybackim ustanowionym przez Dyrektora RZGW w Poznaniu na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 652).	Uwagę uwzględniono. Dla przedmiotu ochrony 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i> , zmodyfikowano zapis w działaniu obecnie nr 3 oraz nr 5 w zakresie zarządcy jeziora Grębosz. Jednocześnie doprecyzowano zapis w zakresie gatunków ryb obcych siedliskowo.
10.	Nadleśnictwo Bobolice	Nadleśnictwo Bobolice nosi o uwzględnienie w projekcie konieczności prowadzenia rębni zupełnych w drzewostanach świerkowych lub z przewagą świerka, które zlokalizowane są na siedliskach przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w ramach obszaru Natura 2000. Nadleśnictwo wnioskuje o zastosowanie w PZO poniższego zapisu: „W gospodarce stosować rębnie złożone (za wyjątkiem drzewostanów świerkowych i z przewagą świerka, które należy użytkować rębnią zupełną)”.	Uwagę uwzględniono. Dodano zapis w proponowanej formie, dla przedmiotów ochrony: 9160 grąd subatlantycki (<i>Stellario – Carpinetum</i>), w działaniu ochronnym nr 2; dla 9110 kwaśne buczyny (<i>Luzulo – Fagenion</i>), w działaniu ochronnym nr 3; dla 9190 kwaśne dąbrowy (<i>Quercetia robori-petraeae</i>), w działaniu ochronnym nr 3; dla 9130 żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>) w działaniu ochronnym nr 2.

Ponadto z Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska otrzymano informacje o braku uwag do projektu zmiany zarządzenia.

W ramach autokorekty wprowadzono zmiany do zapisów:

- Za wykonanie działań dotyczących modyfikacji użytkowania rybackiego, modyfikacji użytkowania wędkarskiego, prowadzenia połowów wędkarskich z brzegów jezior, budowy kładek i pomostów na brzegach jezior, odpowiedzialny jest Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie. Za wykonanie działań dotyczących zainicjowania działań w celu ograniczenia użytkowania rybackiego, uwzględniania w operatach rybackich wymogów siedliska, tak aby nie pogorszyć ich parametrów

struktury i funkcji m.in. wykluczenie zarybianie akwenów rybami gatunków obcych oraz gatunkami ryb obcych siedliskowo – w odniesieniu do przedmiotów ochrony 3110 jeziora lobeliowe, 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion Potamion*, 1831 elisma wodna, odpowiedzialny jest wyłącznie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie.

- Dla przedmiotu ochrony 3110 jeziora lobeliowe, zmodyfikowano zapis działania pkt. 2, obecnie zapis: zainicjowanie działań w celu ograniczenia lub wyłączenia jeziora z sieci melioracyjnej – na podstawie wyniku monitoringu wody zdecydować o potrzebie budowy dodatkowych zastawek lub konserwacji istniejących. Odpowiedzialnym za realizację działania jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie.
- Dla przedmiotu ochrony 1188 kumak nizinny przeredagowano zapis w obszarze działania w pkt. 1 działania ochronnego. Po zmianach treść zapisu: Zainicjowanie działań w celu przeciwdziałania powstawaniu nielegalnych wysypisk śmieci – skuteczne zapobieganie powstawaniu dzikich wysypisk, (tablice zakazu wysypywania śmieci) oraz przeredagowano zapis w obszarze działania w pkt. 3 działania ochronnego, obecnie ma treść: Zainicjowanie działań w celu dostosowania gospodarki rolniczej do wymogów gatunku i jego siedliska z ograniczeniem stosowania pestycydów w pasie 100 m od siedlisk kumaka. Podmiot odpowiedzialnego za wykonanie ww. działania ochronnego: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie.
- Dla przedmiotu ochrony 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, usunięto działanie ochronne: Dostosowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewni jezior do wymogów ochrony środowiska - w planach infrastruktury rekreacyjnej uwzględnić przyłączenie do zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej. Okres obowiązywania planu.
- W załączniku nr 6 usunięto wprowadzony zapis o treści: „W dokumencie należy umieścić informacje o występujących w gminie, na terenie obszaru Natura 2000 przedmiotach ochrony (siedliskach przyrodniczych, gatunkach roślin i zwierząt oraz ich siedliskach) oraz o obowiązku ich ochrony przed zagrożeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi, a także uwzględnić niżej wymienione wskazania.”

Po zakończeniu etapu opracowywania projektu zmiany zarządzenia w sprawie PZO, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach na środowisko, obwieszczeniem z dnia 25 lipca 2017 r. i 07 września 2017 r., znak: WOPN-ON.6320.13.2016.RK.AS.KA, WOPN-ON.6320.6.2017.AS, WOPN-ON.6320.8.2017.AA, podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia zmieniającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bobolickie Jeziora Lobeliowe PLH320001, zgodnie z czynnościami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy OOŚ. Treść obwieszczenia została podana do publicznej wiadomości poprzez:

- udostępnienie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie,
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w terminie od 25 lipca 2017 r. do 22 sierpnia 2017 r. i od 11 września 2017 r. do 02 października 2017 r.,
- ogłoszenie w prasie o zasięgu wojewódzkim – Kurier Szczeciński, opublikowane w dniu 11 września 2017 r.,

- rozesłanie pocztą tradycyjną oraz elektroniczną do wszystkich urzędów gmin i starostw, a także do innych podmiotów związanych z przedmiotowym obszarem Natura 2000.

Na etapie procedury konsultacji społecznych, wpłynęło jedno pismo zawierające jedną uwagę ze strony Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu oraz trzy pisma zawierające informacje o braku uwag od następujących podmiotów: Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie, Nadleśnictwa Chojna.

Szczegółowe informacje o sposobie rozpatrzenia wszystkich uwag znajdują się w tabeli poniżej:

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
1.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (07.08.2017)	Informacja o braku uwag.	Brak potrzeby wprowadzenia zmian.
2.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie (22.08.2017 r.)	Informacja o braku uwag.	Brak potrzeby wprowadzenia zmian.
3.	Nadleśnictwo Chojna (22.08.2017)	Informacja o braku uwag.	Brak potrzeby wprowadzenia zmian.
4.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu (23.08.2017 r.)	Projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bobolickie Jeziora Lobeliowe PLH320001; w działaniach ochronnych ww. projektu należy zaznaczyć, iż w związku z wcześniej zgłaszanymi uwagami, uwzględniono jedynie ich część. Ponownie podkreślamy fakt, iż uprawniony do rybactwa zobowiązany jest do prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej zgodnie z pozytywnie zaopiniowanym operatem rybackim. Natomiast zmian w operacie rybackim można dokonać jedynie na podstawie art. 6a ust. 4 ww. ustawy (art. 6a ust. 2 ustawy o rybactwie śródlądowym określa, że operat rybacki sporządza się raz na 10 lat). Zatem plan zadań ochronnych powinien umożliwiać dalsze prowadzenie racjonalnej gospodarki rybackiej, zgodnie z obowiązującym operatem rybackim do momentu utraty przez niego ważności. Dlatego fakt ten powinien zostać również uwzględniony przy pojawiających się wszelkiego typu ograniczeniach związanych z wędkarskim użytkowaniem jezior (przedmiot ochrony 3110 Jeziora lobeliowe – pkt 6, przedmiot ochrony 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne – pkt 2, przedmiot ochrony: 1831 Elisma wodna	Uwagę uwzględniono. Obecnie w załączniku nr 1 zmiany Zarządzenia, stanowiącego działania ochronne, dla przedmiotu ochrony: 3110 Jeziora lobeliowe, w pkt 6; dla przedmiotu ochrony 3160: Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne w pkt 2; dla przedmiotu ochrony: 1831 Elisma wodna (<i>Luronium natans</i>), w pkt 3), wprowadzono wnioskowany zapis o treści „(w przypadku ogłoszenia przez Dyrektora RZGW w Poznaniu lub w Szczecinie nowych konkursów ofert na użytkowanie rybackie)”.

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
1.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (07.08.2017)	Informacja o braku uwag.	Brak potrzeby wprowadzenia zmian.
2.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie (22.08.2017 r.)	Informacja o braku uwag.	Brak potrzeby wprowadzenia zmian.
3.	Nadleśnictwo Chojna (22.08.2017)	Informacja o braku uwag.	Brak potrzeby wprowadzenia zmian.
		(<i>Luronium natans</i>) – pkt 3).	

Projekt zarządzenia został uzgodniony, zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 z późn. zm.) z Wojewodą Zachodniopomorskim, pismem nr P-1.0522.4.2017.KD z dnia 24 października 2017 r.